

Käibemaksu muutmine ostu- ja müügidokumentidel

[Tegevused aastal 2023, Tegevused aastal 2024](#)

Seoses käibemaksuseaduse muudatusega muutub käibemaksumäär alates 01.01.2024 20%-lt 22%-ks. Selle muutusega seoses tuleb SAF-is teha rida tegevusi, et uude perioodi tekkivad dokumendid saaksid tehtud juba õige käibemaksuga.

Versiooni uuendusega lisatakse Teie andmebaasi maksude registrisse uued käibemaksu liigid 22%, 22% põhivara, 22% autod 100 ning 22% autod 50, mille maksu määraks on 22%. Kui olete jõudnud juba varem ise uued maksuliigid sisestada, siis soovitame need süsteemselt juurde tulnud maksuliikidega kokku tõsta. Kokku tõstmiseks tuleb maksude loendi ekraanil valida varem sisestatud maksuliik nt "Uus km 22%" ning seejärel vajutada Abi menüüst Koonda kirjed nuppu.

Koonda kirjed

Valitud kirjed

- Uus km 22%

Lisada kirjele

22%

Otsi

- 22%
- 22% EK 02
- 22% Põhivara

Koonda Katkesta

Enda tehtud maks tuleb juurde lisada süsteemselt lisandunud maksule "22%".

Uue versiooniga tuleb kaasa ka uus aruanne Käibedeklaratsioon 2024. Selle kasutusele võtmiseks tuleb üle kontrollida aruande seadistus Raamatupidamine/Aruande generaator/Aruanded(dokument) ekraanil. Kui 2023 detsembri käibedeklaratsioon on valmis ja esitatud, siis on vaja muuta ka vastavate viidete omadused kaustas Raamatupidamine\Aruanded, kus aruande filtriks tuleb valida Käibedeklaratsioon 2024.

Viite omadused
✕

Viite nimi:

Vorm:

Andmetüüp:

Viite tüüp:

Filter:

Ignoreeri üldist filtrit

Järjestus:

Väljund:

Vaikimisi

Vormi taust

...

Klotsi värv

...

OK

Katkesta

Edasi tuleb juttu tegevustest, mis tuleks ära teha juba 2023. aasta jooksul selleks, et siis tehtud dokumendid ja tehingud, mis viiakse lõpuni järgmisel aastal, saaksid lõpuks maksustatud õige maksuliigiga.

Valikud

Abi-Valikud-Üldised-Dokument valikutes tuleb määrata järgmised valikud:

Korrigeeritava rea KM	20%
Korrigeerimise artikkel	Ettemaks KM korrigeerimine
KM muutmise kuupäev	01.01.2024
Uus KM	22%
Muudetav KM	20%

Nendest kaks esimest puudutavad tellimusest ja saatelehest tekitatud ettemaksu arveid, mis on tehtud perioodis, kus kehtib veel vana maksumäär ning lõplik arve tehakse perioodi, kus kehtib juba uus maksumäär. Korrigeerimise artikkel on vajalik selleks, et uude perioodi tekkinud arvel korrigeerida ka ettemaksult arvestatud vana määraga käibemaks ja see ümber arvestada uue määra järgi.

Järgmised kolm valikut puudutavad tavapärasest dokumentide tekitamist nagu Tellimus - Saateleht, Tellimus - Arve, Saateleht - Arve, kus algdokument on tehtud vanas perioodis ja maksustatud vana käibemaksu määraga ning tekitatav dokument läheb uude perioodi ja peab saama maksustatud juba uue maksumääraga. KM muutmise kuupäev tähistab ajahetke, mil hakkab kehtima uus maksumäär, käesoleval korral on see muutuse kuupäev 01.01.2024.

Andmebaasides, kus on nimetatud valikud täitmata, lisab versiooni uuendus need ise. Aga kindlasti tuleb kasutajal need valikud siiski üle kontrollida ning vajadusel oma andmete järgi õigeks korrigeerida. Andmebaasides, kus need valikud olid seoses eelmise käibemaksu muutusega täidetud, tuleb need kindlasti üle kontrollida ning käesoleva muudatusega seotud maksud ning artiklid sisestada.

Ettemaksu korrigeerimise artikkel:

Kood	Ettemaks KM korrigeerimine	Nimetus	Ettemaks KM korrigeerimine
Ühik	-	Koguse tüüp	Saldo
Hinnagrupp		Omahind	0,0000
Kauba tüüp	Teenus	Viimane ostuhind	0,0000
Kriitiline kogus		0 Sisukogus	0
Kompl. tüüp sisse		Kompl. tüüp välja	
Kommentaar		Ladu	
Käibemaks		Hankija	
Ostu/müügi tüüp			
XML kood	Ettemaks KM korrigeerimine	Siffer	Ettemaks KM korrigeerimine
Kulu/tulukonto	11241	Laokonto	
Real. kulukonto	11241	Real. tulukonto	11241

Näide

Ettemaksuarved

Meil on tellimus, mille kuupäev on varasem KM muutmise kuupäevast

Navigaator		Müügitellimused									
Ostja	Nimi	Kuupäev	Dok. nr.	Reg. nr.	Summa	Kinnit.	Konteering	Dok. olek			
Klient	Klient	27.09.2023	MT00001		1	1 200,00	Ei	Mitte konteeritav	Lõpetatud		
Ostja	Klient	Klient				Kinnitatud		Ei			
A/a						Konteering		Mitte konteeritav			
						Reg. nr.		1			
Kuupäev	27.09.2023	Tehingu kuupäev		27.09.2023		Dok. olek		Lõpetatud			
Dok. nr.	MT00001					Konto					
Maksetingimus						Ümardada		Ei			
Maksetähtaeg		Viivise %		0		Summa		1 000,00			
Käibemaks	20%		0,00			Käibemaks		200,00			
Osakond						Ümardus		0,00			
Broneering	Ei					Kokku		1 200,00			
Kauba kood	Nimetus	Kogus	Ühik	Ühiku hind	Summa	Osakond	Konto				
Kaup	Kaup	1	tk	1 000,000	1 000,00						

ja sellest tellimusest on tekitatud sama kuupäevaga ettemaksu arve 50% summast.

Navigaator		Müügitellimused		Dokumendid		Müügiarve					
Ostja	Nimi	Kuupäev	Maksetäht.	Dok. nr.	Reg. nr.	Summa	Tasutud	Kinnit.	Konteering	Dok. olek	
Klient	Klient	27.09.2023		E00001	1	600,00		Ei	Konteeritud		
Klient	Klient	15.01.2024		M00001	1	610,00		Ei	Konteeritud		
Ostja	Klient	Klient				Kinnitatud		Ei			
A/a						Konteering		Konteeritud			
						Reg. nr.		1			
Kuupäev	27.09.2023	Tehingu kuupäev		27.09.2023		Dok. olek					
Dok. nr.	E00001					Konto					
Maksetingimus						Ümardada		Ei			
Maksetähtaeg		Viivise %		0		Summa		500,00			
Käibemaks	20%		0,00			Käibemaks		100,00			
Tellimuse nr.	MT00001	Tellimuse kuupäev		27.09.2023		Ümardus		0,00			
Osakond						Kokku		600,00			
Kauba kood	Nimetus	Kogus	Ühik	Ühiku hind	Summa	Käibemaks	Osakond	Konto			
Ettemaks kauba eest	Ettemaks kauba eest	0	-	0,000	500,00	20%					

Ettemaksu arve lausedid on järgmised:

Dok. kuupäev	27.09.2023	Tehingu kuupäev	27.09.2023
Dokumendi tüüp	SAF Müügiarve	Valuuta	EUR
Dok. nr.	E00001	Reg. nr.	1
Töötaja		Kommentaar	

Deebet	DB firma	Kreedit	KR firma	Artikkel	Käibemaks	Summa	Kogus	DB osakond	DB ladu	DB projekt	KR osakond
▶ 11210	Klient	21251	Maksu- ja Tolliamet	KM-20%	20%	100,00	0				
11210	Klient	11241	Klient	Ettemaks kauba eest	20%	500,00	0				
*											

Kui nüüd antud tellimusest tekitada lõplik arve, mille kuupäev on hilisem KM muutmise kuupäevast, siis lisatakse arvele ka valikutest määratud korrigeerimise artikliga käibemaksu korrigeerimise read.

Ostja	Nimi	Kuupäev	Maksetäht.	Dok. nr.	Reg. nr.	Summa	Tasutud	Kinnit.	Konteering	Dok. olek
Klient	Klient	27.09.2023		E00001	1	600,00		Ei	Konteeritud	
Klient	Klient	15.01.2024		M00001	1	610,00		Ei	Konteeritud	

Ostja	Klient	Klient		Kinnitatud	Ei
A/a				Konteering	Konteeritud
Kuupäev	15.01.2024	Tehingu kuupäev	15.01.2024	Reg. nr.	1
Dok. nr.	M00001			Dok. olek	
Maksetingimus				Konto	
Maksetähtaeg		Viivise %	0	Ümardada	Ei
Käibemaks			0,00		
Tellimuse nr.	MT00001	Tellimuse kuupäev	27.09.2023	Summa	500,00
Osakond				Käibemaks	110,00
				Ümardus	0,00
				Kokku	610,00

Kauba kood	Nimetus	Kogus	Ühik	Ühiku hind	Summa	Käibemaks	Osakond	Konto
▶ Kaup	Kaup	1	tk	1 000,000	1 000,00	22%		
	Ettemaks kauba eest	0	-	0,000	-500,00	20%		
	Ettemaks KM korrigeerin	0	-	0,000	500,00	20%		
	Ettemaks KM korrigeerin	0	-	0,000	-500,00	22%		
*								

Arve ridadel on näha, et kogu kaup on maksustatud uue maksumääraga ning kuna seotud on ka varasemast perioodist tehtud ettemaks, on lisatud miinusega ettemaksu rida, mis oli aga maksustatud vana käibemaksuga. Selleks, et ettemaksu maha arvestamine arve lõppsummast tuleks õige, lisatakse arvele veel kaks korrigeerivat rida, millest esimene on pluss märgiga ning on maksustatud vana käibemaksuga ning teine miinus märgiga ja on maksustatud uue käibemaksuga. Sellise korrigeerimise tulemusel nullitakse kogu vana käibemaksuga maksustatud käive uues perioodis ning ettemaksust järele jäänud summa maksustatakse juba sellel perioodil kehtiva käibemaksuga.

Trükiel kajastuvad antud arve read ja maksud järgmiselt:

ARVE NR. M00001

Kuupäev: 15.01.2024

Firma:

Klient

Tellimus: MT00001

27.09.2023

Nimetus	Kogus	Ühiku hind	Km %	Summa
Kaup	1.000 tk	1 000.00	22	1 000.00
Ettemaks kauba eest		0.00	20	-500.00
Ettemaks KM korrigeerimine		0.00	20	500.00
Ettemaks KM korrigeerimine		0.00	22	-500.00
Summa (km-ta)				500.00
Käibemaks 20%		0.00		0.00
Käibemaks 22%		500.00		110.00
KOKKU (EUR)				610.00

Summa sõnades: Kuussada kümme eurot ja 00 senti

Lõpliku müügiarve lausedid on aga järgmised:

Dok. kuupäev	15.01.2024	Tehingu kuupäev	15.01.2024
Dokumendi tüüp	SAF Müügiarve	Valuuta	EUR
Dok. nr.	M00001	Reg. nr.	
Töötaja		Kommentaar	1

Deebet	DB firma	Kreedit	KR firma	Artikkel	Käibemaks	Summa	Kogus	DB osakond	DB ladu	DB projekt	KR osakond
▶ 11210	Klient	21251	Maksu- ja Tolliamet	KM-22%	22%	110,00	0				
11210	Klient	31110	Klient	Kaup	22%	1 000,00	1				
11210	Klient	11241	Klient	Ettemaks kauba eest	20%	-500,00	0				
11210	Klient	11241		Ettemaks KM korrigeerimine	20%	500,00	0				
11210	Klient	11241		Ettemaks KM korrigeerimine	22%	-500,00	0				
*											

NB! Selline ettemaksu käibemaksu korrigeerimine tehakse vaid müügiarve dokumentidele!
Ostuahelas ettemaksude kasutamisel peab kasutaja ise vajadusel vastavalt korrigeerimisele read lõplikele dokumentidele juurde lisama.

Tavaline tekitamine

Tavalisel tekitamisel suunal Tellimus - Arve, Tellimus - Saateleht või Saateleht - Arve, kui lähtedokument on vanas perioodis ning uus dokument tekib uude perioodi, lisatakse tekkivale dokumendile uus käibemaks. See toimub nii ostu, kui ka müügiarvel.

Kui on kätte jõudnud aasta 2024.

Maksumäära muutmine vaikimisi andmetes

Selleks, et ka jooksvalt tehtud dokumentidel pakutaks juba õige maks, siis tuleb see uue aasta saabumisel kõigi dokumentide valikutest ära muuta. Vaikimisi maksu pakkumist saab määrata SAF-is kolmes kohas - valikutest, firma kaardil ja artikli kaardil. Maksu muutmiseks nendes kohtades on Maksude ekraanil ette nähtud vastav tegevus Asenda KM. Tegevuse käivitamisel peab meeles pidama seda, et korruga saab asendada ainult ühte liiki maksu. Maksu asendamiseks tuleb loendis valida asendatav maks, nt maks koodiga 20% ja seejärel valida tegevuste ribalt Asenda KM...

Kood	Nimetus	Maksu prots.	Maksukonto	Firma	Artikkel	Erius KMD I	Maksumaar KMD I	Erius KMD II	E-arve	Pöördmaksuprots
0%	Käibemaks 0%	0	21251	Maksu- ja Tolliamet	KM-0%				Ei	0
0% EL	Käibemaks 0% EL	0	21251	Maksu- ja Tolliamet	KM-0% EL				Ei	0
0% EL (teenus)	Käibemaks 0% EL teenus	0	315						Ei	0
0% NON EU (kaup)	Käibemaks 0% (NON EU kau)	0	315						Ei	0
0% PV EL	0% PV EL	0	315		pv käibemaks				Ei	0
13%	Käibemaks 13%	13	21251	Maksu- ja Tolliamet			9		Ei	0
14%	Käibemaks 14%	14	21251	Maksu- ja Tolliamet					Ei	0
20%	Käibemaks 20%	20	21251	Maksu- ja Tolliamet	KM-20%		20		Jah	0
20% Auto	20% Auto	20	21251	Maksu- ja Tolliamet	KM-20%			11	Ei	0
20% EK 01	20% EK 01	20	21251	Maksu- ja Tolliamet	KM-20%	01	20	enikord	Ei	0
20% EK 01 0	20% EK 01 0	0	21251	Maksu- ja Tolliamet	KM-20%	01	20	enikord	Ei	0
20% EK 02	20% EK 02	0	21251	Maksu- ja Tolliamet	KM-20%	02	20		Ei	0
20% EM	Käibemaks ettemaksult 20%	20	21251	Maksu- ja Tolliamet	KM-20%		20		Ei	0
20% Põhivara	20% Põhivara	20	21251	Maksu- ja Tolliamet	KM-20% Põhivara		20		Ei	0
20% Pöördkäibemaks	20% Pöördkäibemaks	0	21251	Maksu- ja Tolliamet	KM-20%		20	12	Ei	0
22%	Käibemaks 22%	22	21251	Maksu- ja Tolliamet	KM-22%		22		Jah	0
22% EK 02	Käibemaks 22% erikord 02	0	21251	Maksu- ja Tolliamet		02	22	12	Ei	0
22% Põhivara	22% Põhivara	22	21251	Maksu- ja Tolliamet			20		Ei	0
5%	Käibemaks 5%	20	21251	Maksu- ja Tolliamet			5		Ei	0
9%	Käibemaks 9%	9	21251	Maksu- ja Tolliamet	KM-9%		9		Ei	0
Autod 100	Käibemaks 20 % autod 100	20	21251	Maksu- ja Tolliamet	käibekas				Ei	0
Autod 100 22%	Käibemaks 22 % autod 100	22	21251	Maksu- ja Tolliamet					Ei	0

Tegevuse käivitamisel avatakse dialoog aken, kus on näha asendatav maks, ning valik ülejäänud maksudest, millega saab asendada. valikus on ka võimalus maks kustutada. Järgmiseks saab valida, kus maks asendatakse, soovitud registrile tuleb vastavasse märkeruutu linnuke panna.

SAF

Maks: 20% (Käibemaks 20%)

Muuda KMks: 22% (Käibemaks 22%)

Muuda artiklites

Muuda firmades

Muuda valikutest

OK   Katkesta

OK nupu vajutus käivitab muutmise tegevuse, kasutajale kuvatakse aruannet, millistes registrites ja mitmel muudatus läbi viiakse ning küsitakse tegevuse alustamiseks veel kinnitust. Jah käivitab tegevuse ning Ei katkestab selle.

SAF

0 artiklil asendatakse maks '20% (Käibemaks 20%)' maksuga '22% (Käibemaks 22%)'.
 23 firmal asendatakse maks '20% (Käibemaks 20%)' maksuga '22% (Käibemaks 22%)'.
 10 valikul asendatakse maks '20% (Käibemaks 20%)' maksuga '22% (Käibemaks 22%)'.

Jah   Ei

NB! Kui valikutes, artiklite või firma kaartidel on kasutusel mitu erinevat maksu nt 20%; 20% Autod 100; 20% põhivara, siis tuleb kirjeldatud tegevust korrata kõigi kasutusel olevate maksude puhul, mis alates 01.01.2024 muutuvad.